

12.04.2022

Asia/7

§ 74

Vammaisten henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon muuttaminen

HEL 2022-003101 T 06 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Vammaistyön ostopalvelupäällikkö Anu Purhonen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Mikko Paunion ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anu Purhonen, vs. ostopalvelupäällikkö, puhelin: 310 24859
anu.purhonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Palvelukuvaus
- 2 Vammaisneuvoston lausunto
- 3 EOAn lausunto
- 4 Vammaisneuvoston lausunto_henkilötiedot suojattu
- 5 EOAn lausunto_henkilötiedot suojattu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta vahvistaa seuraavat vammaisten henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvonlisäverottomat arvot 1.8.2022 alkaen:

ajankohta	euroa/tunti
maanantai–perjantai kello 6–18	23
maanantai–perjantai kello 18–21	25
maanantai–perjantai kello 21–24	28
maanantai–perjantai kello 24–06	28

12.04.2022

lauantai kello 06–18	26
lauantai kello 18–20	29
lauantai kello 20–24	45
lauantai kello 24–06	28
sunnuntai ja pyhät kello 06–18	39
sunnuntai ja pyhät kello 18–21	41,50
sunnuntai ja pyhät kello 21–24	45
sunnuntai ja pyhät kello 24–06	45

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että asiakasmaksua ei peritä palvelusetelin yhteydessä ja palveluntuottajan on hinnoiteltava palvelunsa siten, että palvelusetelin arvo kattaa palvelun koko hinnan.

Esittelijän perustelut

Vammaistyön ostopalvelupäällikkö Anu Purhonen on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 1.10.2013 § 319, että henkilökohtaisen avun palveluseteli vakinaistetaan yhdeksi henkilökohtaisen avun järjestämistavaksi 1.1.2014 alkaen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 31.5.2016 § 141 vahvistaa henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvot 1.6.2016 lukien seuraavasti:

	kello	euroa/tunti
Arkisin ja lauantaisin	06.00–23.00	22
Arkisin ja lauantaisin	23.00–06.00	27,50
Sunnuntaisin ja pyhäpäivinä	06.00–23.00	44
Sunnuntaisin ja pyhäpäivinä	23.00–06.00	44

Perustelut palvelusetelin arvon muuttamiselle

Henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvot on vahvistettu edellisen keran 1.6.2016, eikä palvelusetelin arvoa ei ole päivitetty kertaakaan tuon jälkeen. Yleinen kustannustaso ja palvelujen tuottamisen kustannukset ovat nousseet vuodesta 2016, eikä nykyinen arvo ole enää riittävä korvaamaan palvelun tuottamisen kustannuksia vuonna 2022.

Nyt esitetty palvelusetelin arvo ja laskentamalli pohjautuu yksityisten sosiaalipalvelujen työehtosopimuksen mukaiseen hinnoitteluun.

Palvelusetelin arvo noudattaa palveluntuottajalle aiheutuvien kustannusten todellista rakennetta siten, että henkilökohtaisen avun tuottaminen on taloudellisesti kannattavaa palveluntuottajalle kaikkina vuorokauden ja kellon aikoina. Palvelusetelin arvon korotuksessa on huomioitu palvelun tuottamiseen vaikuttavat kustannukset ja sitä kautta myös henkilökohtaisten avustajien työehdot.

Palvelusetelin arvon muutoksella halutaan mahdollistaa se, että asiakas saa aina palvelua itse tarvitsemanaan aikana. Käytetyistä tunneista 65 prosenttia on kohdistunut arkipäiville kello 6–23. Viikonlopun tunneista seitsemän prosenttia on kohdistunut lauantaille kello 6–23 ja 26 prosenttia sunnuntaille kello 6–23. Muutoksilla pyritään vahvistamaan asiakkaan oikeutta käyttää palvelua tarpeidensa mukaisesti eli saada palvelua yhtä hyvin kaikkina viikonpäivinä ja kaikkina kellonaikoina.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan vastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveystalouksellisia palveluja, ja se on asiakkaalle vapaaehtoinen. Ensisijainen tapa järjestää henkilökohtaisen avun palvelu on työnantajamalli, jossa vammaisen henkilö itse palkkaa avustajan ja kunta huolehtii palkanmaksusta. Tällä hetkellä henkilökohtaista apua on myönnetty työnantajamallilla 707 asiakkaalle ja palvelusetelin avulla 1 878 asiakkaalle. Asiakkaalla voi olla käytössä kumpikin tapa, esimerkiksi silloin kun palveluseteli on myönnetty sijaisjärjestelyjä varten.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta sitoutuu maksamaan asiakkaan yksityiseltä palveluntuottajalta hankkimien palvelun palvelusetelin arvoon asti. Kunta maksaa palvelusetelin arvon suoraan palveluntuottajalle. Henkilökohtaisen avun palvelussa palvelusetelin arvo kattaa kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuneet kustannukset. Palvelu on asiakkaalle maksutonta.

Henkilökohtaisen avun palveluseteliin kohdistuvia muutoksia on valmisteltu yhdessä Espoon ja Vantaan kaupungin kanssa. Tavoitteena on ollut, että hinnoittelu ja palvelusetelisääntökirja olisivat yhdenmukaiset pääkaupunkiseudun kunnissa. Tämä selkeyttäisi tilannetta palvelusetelituottajille, tukisi henkilökohtaisen avun asiakkaiden yhdenvertaista palvelun saantia ja helpottaisi kuntien valvontatyötä. Hinnoittelumalli ja sääntökirjan sisältö ovat Espoon kanssa pääosin yhteneväiset.

Eduskunnan oikeusasiamies on antanut henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvoa koskevan ratkaisunsa 30.11.2021 (EOAK/5684/2020) vammaisjärjestö Kynnys ry:n tekemän kantelun perusteella, liite 3. Ratkaisussa todetaan, että palvelusetelin arvon riittävyys tulee kustannusten noustessa ja tarpeen tullen muutoinkin tarkistaa. Palvelusetelin arvo tulee mitoittaa sellaiseksi, että vaikeavammaisen henkilö saa sillä tosiasiallisesti välttämättömän avuntarpeensa turvattua siinä laajuudessa

ja sellaisin toimintamuodoin, kun häntä koskevassa päätöksessä ja palvelusuunnitelmassa on määritelty.

Henkilökohtaisen avun palveluseteliin kohdistuvista muutoksista on saatu Helsingin vammaisneuvostolta lausunto 18.3.2022, liite 2. Vammaisneuvosto kiinnitti huomiota erityisesti henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon kohtuulliseen määrittelyyn sekä joihinkin palvelusetelin sääntökirjan luonnoksessa määriteltyihin asioihin. Vammaisneuvosto suositti palvelusetelin perustuntihinnan korottamista nykyisestä 23 eurosta 24 euroon ja vuosittaista indeksitarkistusta, jonka aikataulu kirjaan sääntökirjaan. Vammaisneuvoston lausunnon perusteella lauantain tuntihintaa kello 20–21 korotetaan aiemmin suunnitellusta ja vammaisneuvostolle esitetystä poiketen nyt 41,50 eurosta 45 euroon ja sunnuntain tuntihintaa kello 18–21 korotetaan 41 eurosta 41,50 euroon.

Lisäksi todetaan, että palvelusetelin arvoa tarkastellaan jatkossa vuosittain yhteistyössä palveluntuottajien kanssa sekä saadun asiakaspalautteen perusteella. Palvelusetelin arvon korotukset tuodaan lautakunnalle hyväksyttäväksi, jos näyttää siltä, että palvelusetelin arvo ei kata palvelun kustannuksia.

Palvelusetelin arvo ja palvelukuvaus

Vammaisten henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvoiksi esitetään Espoon ja Vantaan kanssa tehdyn yhteisen valmistelun, palveluntuottajilta saadun palautteen sekä vammaisneuvoston antaman lausunnon perusteella 1.8.2022 alkaen seuraavaa:

ajankohta	euroa/tunti
maanantai–perjantai kello 6–18	23
maanantai–perjantai kello 18–21	25
maanantai–perjantai kello 21–24	28
maanantai–perjantai kello 24–06	28
lauantai kello 06–18	26
lauantai kello 18–20	29
lauantai kello 20–24	45
lauantai kello 24–06	28
sunnuntai ja pyhät kello 06–18	39
sunnuntai ja pyhät kello 18–21	41,50
sunnuntai ja pyhät kello 21–24	45
sunnuntai ja pyhät kello 24–06	45

Palvelusetelin arvo kattaa koko palvelun hinnan. Palveluntuottaja ei voi periä eikä laskuttaa kunnalta tai asiakkaalta muita kustannuksia kyseisestä palvelusta.

Kustannusvaikutukset

Henkilökohtaista apua palvelusetelillä käytti vuonna 2021 yhteensä 1 878 asiakasta, ja kustannukset olivat 20 379 623 euroa. Esitetty muutos nostaisi Helsingin kaupungin henkilökohtaisen avun palvelusetelin kustannuksia arviolta 900 000 euroa vuositasolla olettaen, että palvelusetelin käyttömäärä ja tapa pysyvät ennallaan.

Palvelusetelistä päättäminen Helsingissä

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 4 §:n mukaan kunta päättää ne sosiaali- ja terveysterveystoimet, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä.

Hallintosäännön 18 luvun 1 §:n 1 kohdan mukaan sosiaali- ja terveyslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää palvelusetelin käyttämisestä sekä palvelusetelin arvon vahvistamisesta.

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päättää palveluntuottajille asetettavista vaatimuksista ja viranhaltijoista, jotka hyväksyvät palveluntuottajat.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Palvelusetelitoiminta lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia sosiaali- ja terveysterveystoimissa. Palveluseteli edesauttaa joustavaa palvelujen käyttöä tukien myönteisiä terveysterveystoimien vaikutuksia ja hyvinvointia.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anu Purhonen, vs. ostopalvelupäällikkö, puhelin: 310 24859
anu.purhonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Palvelukuvaus
- 2 Vammaisneuvoston lausunto
- 3 EOAn lausunto
- 4 Vammaisneuvoston lausunto_henkilötiedot suojattu
- 5 EOAn lausunto_henkilötiedot suojattu

12.04.2022

Asia/7

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta